

Tájékoztató a borraivaló és a felszolgálási díj közötti különbségről, valamint azok adóügyi vonatkozásairól

A borraivaló és a felszolgálási díj értelmezése

A **borraivaló** a vendég által a szolgáltatással való elégedettséggel összefüggésben, **önkéntesen adott** (jellemzően a fogyasztás értékének kb. 10%-át kitevő) **összeg** és nem csak a vendéglátóiparra jellemző. Ezzel szemben a **felszolgálási díj** egy miniszteri rendelet alapján a **vendéglátásban a felszolgáló közreműködésével történő kiszolgálásért felszámított külön díj** (általában a fogyasztás értékének 10-15%-a), amely részét képezi a fizetendő számla összegének. Ugyanakkor a felszolgálási díj megfizetése nem zárja ki, hogy a vendégek azon felül borraivalót adjanak a felszolgálóknak.

A borraivalóra vonatkozó általános szabályok

A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény szerint a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül a munkavállaló harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el. Ezzel összhangban a borraivaló kezeléséről a munkáltatónak a munkavállalókkal előzetesen meg kell állapodnia. A borraivaló kezelése alapvetően meghatározza az adófizetési kötelezettségeket.

A borraivaló megjelenési formái és kezelése

A vendégtől kapott borraivaló különböző formában jelenhet meg egy vendéglátó üzletben, azonban adóügyi vonatkozásban kiemelt jelentősége van annak, hogy a kapott összeg bekerül-e a szolgáltató pénztárába vagy sem. A borraivaló ugyanis főszabályként külön kezelendő és nem része a nyújtott szolgáltatás adóalapjának, az nem képez ÁFA alapot.

A borraivaló kezelése szempontjából az alábbi esetek fordulhatnak elő:

- *Készpénzben kapott borraivaló közvetlenül a felszolgálónak*

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint adómentes bevételnek számít a vendéglátó üzlet felszolgálójaként a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló. A felszolgáló dönthet úgy, hogy a fogyasztótól közvetlenül kapott borraivaló után 15% nyugdíjjárulékot fizet, amelyről a személyi jövedelemadóról benyújtott bevallásában tud adatot szolgáltatni. Ebben az esetben a Tny. tv. 22. § (1) bekezdésének f) pontja alapján a nyugdíjalap megállapításánál a borraivaló 81%-át veszik figyelembe.

- *Készpénzben kapott borraivaló elkülönített formában gyűjtve*

Amennyiben a felszolgálók a borraivalót nem teszik el, hanem elkülönített formában összegyűjtik (pl. borraivalós dobozban) és azt a nap végén a munkáltató osztja szét az alkalmazottak között, akkor az Szja tv. alapján nem minősül adómentes bevételnek. Erre tekintettel a szétosztandó borraivaló munkabéreként kezelendő, amely adó- és járulékköteles. Ha a szétosztás a munkáltatótól függetlenül történik, vagyis a felszolgálók egymás között felosztják, akkor a borraivaló számukra adómentes bevételnek minősül.

- *Készpénzben kapott borraivaló a szolgáltató pénztárába*

A pénztárba kerülő borraivaló a vállalkozás bevételének számít, ezért az abból történő kifizetés a munkabérré vonatkozó adók és járulékok megfizetése mellett lehetséges. Emellett a pénztárba került borraivalót bizonylatolási szempontból megfelelő módon kezelni kell, amelyre a 48/2013. (XI. 15.) NGM rendelet 67. § 2. pontjában az adóügyi bizonylatok között felsorolt pénzmozgás bizonylat alkalmas. A borraivaló egyébként

bevételeként pénzmozgás bizonylattal történő rögzítését az online pénztárgépben a fizetést követően haladéktalanul meg kell tenni.

- *Bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló a szolgáltató pénztárába*

A bankkártyás fizetés útján kapott borraivaló mindenképpen bekerül a pénztárba és a vállalkozás bevételeit képezi, ezért ebben az esetben is szükséges a pénzmozgás bizonylat alkalmazása. A nyugtán vagy számlán csak a szolgáltatás ellenértékét (borraivaló nélkül) kell feltüntetni. Az így kifizetett borraivaló a magánszemélyek bérjövödelmeként adó-és járulékköteles.

Amennyiben a borraivaló a készpénzes vagy bankkártyás fizetés útján bekerül a szolgáltató pénztárába, akkor annak a kifizetése nem kötelező a munkáltató számára, de egyéb bevételeként rögzíteni szükséges.

A felszolgálati díjra vonatkozó szabályozás

A felszolgálati díj mértékének megállapításáról, valamint a felszolgálati díj alkalmazásának és felhasználásának szabályairól szóló **71/2005. (IX. 27.) GKM rendelet** alapján a felszolgálati díj a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti vendéglátás keretében a vendégek felszolgálati közreműködésével történő kiszolgálásáért felszámított külön díj, amelyet a **fogyasztó részére adott számlán, nyugtán elkülönítetten kell feltüntetni**. A felszolgálati díjat havonta kell a vendéglátásban közvetlenül – az üzletben – közreműködőknek (például a szakácsoknak, konyhai kisegítőknek, felszolgálatioknak) kifizetni. A kifizetésnek meg kell egyeznie a felszolgálati díj befolyt összegének – külön jogszabályokban meghatározott – adókkal és járulékokkal csökkentett hányadával.

A felszolgálati díjra a következő adóügyi szabályok érvényesek:

- Az Szja tv. 1. sz. mellékletének 4.21. alpontja szerint a magánszemély által ilyen címen megszerzett jövedelem adómentes.
- A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint a szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 26.§ (7) bekezdése alapján a felszolgálati díj járulékalapot képező jövedelem, amely után a foglalkoztatónak – a foglalkoztatott helyett – 15% nyugdíjjárulékot kell fizetnie.
- A foglalkoztatott nem fizet nyugdíjjárulékot, valamint egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulékot. A felszolgálati díj az Áfa tv. 13. §-a szerinti szolgáltatásnyújtás ellenértékének minősül és a szolgáltatásra egyébként irányadó adómértékkel adózik. A különböző adómérték alá tartozó szolgáltatások felszolgálati díjának összegét az eltérő adómérték alá tartozó szolgáltatások között – azok ellenértéke alapján – arányosan meg kell osztani.
- A felszolgálati díj járulékalapja a vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő, ÁFA nélküli (5% vagy 27%) összeg.
- A Tny. tv. 22. § (1) bekezdésének e) pontja értelmében a nyugdíjalap megállapításánál a felszolgálati díj 81%-át veszik figyelembe.

A felszolgálati díj közreműködők közötti felosztásának szabályairól, arányáról az üzemeltetőnek – ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviseleti szervezet működik – az érdekképviseleti szervezettel kell írásban megállapodnia. Ha a munkahelyen munkavállalói érdekképviseleti szervezet nem működik, **a felszolgálati díj felosztásának arányáról az üzemeltetőnek a közreműködőkkel kell írásban megállapodni**

A kifizetésre kerülő összeget oly módon kell meghatározni, hogy a felszolgálati díj címén felszámított összegből le kell vonni azokat az adókat és járulékokat, amelyek a vállalkozást terhelik. Ez azt jelenti, hogy a kiszámlázott felszolgálati díj összegét először csökkenteni kell az általános forgalmi adóval, amely az értékesített szolgáltatástól függően lehet 5 vagy 27 százalék.

A járulék alapja a számlán feltüntetett felszolgálati díj nettó összegéből "felülről számítva" határozható meg az alábbi példa szerint.

Összes (bruttó) fogyasztás	1 000 Ft	
A számlában feltüntetett felszolgálati díj (10%)	100 Ft	
Felszolgálati díj ÁFA tartalma	5%	27%
	4,76 ≈ 5 Ft	21 Ft
Nettó felszolgálati díj	95 Ft	79 Ft
Járulék alapja, azaz a vendéglátásban közreműködőknek kifizetendő összeg	(100-5)/1,15	(100-21)/1,15
Járulék (15%)	12 Ft	10 Ft

A felszolgálati díj felosztásának egy lehetséges módja, hogy a vendéglátásban közreműködőknél pontrendszerrel alkalmaznak, amellyel a ledolgozott munkaidőt súlyozva tovább lehet arányosítani a kifizetésre kerülő összeget.

Egy példa a felszolgálati díj felosztására egy étteremben:

Étteremben felosztható felszolgálati díj: 350 000 Ft

Dolgozó neve	Szervezeti egység	Munkakör	Ténylegesen ledolgozott óra (egyenlőtlen óra)	Szorozószám (pontszám)	Szorozószámmal súlyozott óraszám	Felosztott felszolgálati díj (Ft)
Üzletvezető	Étterem	üzletvezető	190	1,4	266	58 517
Üzletvezető h.	Étterem	üzletvezető h.	160	1,3	208	45 757
Felszolgáló1	Étterem	felszolgáló	140	1,1	154	33 878
Felszolgáló2	Étterem	felszolgáló	170	1,2	204	44 877
Felszolgáló3	Étterem	felszolgáló	160	1,2	192	42 238
Felszolgáló4	Étterem	felszolgáló	160	1,1	176	38 718
Konyhafőnök	Étterem	konyhafőnök	190	1,3	247	54 337
Pultos	Étterem	felszolgáló	160	0,9	144	31 678
ÖSSZESEN			1 330	9,5	1591	350 000 Ft

A számítás menete az üzletvezető esetében:

Szorozószámmal súlyozott óraszám = $190 * 1,4 = 266$
 Egy szorzószámmal súlyozott óraszámra jutó jutalék = $350\,000 / 1\,591 = 219,99$ Ft
 Az üzletvezető felszolgálati díja = $219,99 * 266 = 58\,517$ Ft

A személyenkénti felszolgálati díj havi szinten történő meghatározása a többi munkakörnél is hasonló módon történik.

Kelt: 2019. június 6.